

LIHTSUSTATUD PROTSEDUURIREEGLID JA SISEKONTROLLIEESKIRI
rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide juhtimiseks ja rahvusvahelise sanktsiooni rakendamiseks advokaadibüroodele, kes ei osuta
RahaPTS § 2 lg-s 2 nimetatud teenuseid

Lisa 1

Õigusteenuse kirjeldus	Hooldusmeetmete rakendamise nõuded	Näide
Advokaat tegutseb kinnisvara- või finantstehingus kliendi eest ja nimel (RahaPTS § 2 lg 2).	Lihtsustatud korda rakendada ei saa. Advokaat on kohustatud isik RahaPTS nõuete mõttes ja erikohustusega isik RSanS mõttes. Kohaldub rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise hooldusmeetmete rakendamise ja erisubjektile ettenähtud sanktsioonikontrolli kohustus, sh peavad eelnevalt olema paika pandud sisemised protseduurid n-ö täismahus vastavalt RahaPTS-is ja RSanS-is sätestatule, mis advokaatidele kehtivad. Kuna advokaat osaleb ise tehingus, peab hooldusmeetmeid rakendama nii oma kliendi kui ka tehingu vastaspoole suhtes. Kahtluse korral teavitamiskohustused (rahapesu kahtlus, sanktsioonide rikkumise kahtlus) ¹ .	Kliendil on vaja kinnisvaratehingut teha, aga on välismaal ja palub advokaadil volikirja alusel notari juures kliendi eest ära käia. Kui advokaadibüroos on rakendatud lihtsustatud kord, advokaat kas (a) keeldub ülesandest või (b) enne ülesande võtmist võtab vastu uued tavapärased protseduurireedid ja rakendab need büroos ning teavitab sellest advokatuuri, seejärel kohaldab hooldusmeetmeid vastavalt seadustele ja oma uutele sisedokumentidele.
Nõustab ja/või juhendab tehingu kavandamist või tegemist või osutab muud õigusteenust mis on seotud: • kinnisasja, ettevõtte või äriühingu aktsiate või osade ostu või müügiga; • kliendi raha, väärtpaberite või muu vara haldamisega;	Lihtsustatud korda rakendada ei saa. Samad kohustused, mis eelmises punktis, välja avatud kohustus läbi viia hooldusmeetmeid kliendi poolt tehtava tehingu vastaspoole suhtes (advokaat rakendab hooldusmeetmeid oma kliendi suhtes).	1. Klient palub õigusabi aktsiate müügilepingu läbirääkimisteks ja lepingu ettevalmistamiseks, tehingu kirjutab alla klient ise. 2. Klient palub abi, et advokaat aitaks ette valmistada osaühingu

¹ Teadete esitamise osas vt lähemalt <https://fiu.ee/saada-teade>

• makse-, hoiu- või väärtpaberikontode avamise või haldamisega; • äriühingu asutamiseks, tegevuseks või juhtimiseks vajalike vahendite hankimisega; • usaldushalduse, äriühingu, sihtasutuse või muu juriidilise isiku staatust mitteomava isikute ühenduse asutamise, tegevuse või juhtimisega. (RahaPTS § 2 lg 2 p 1-5)	Advokaat ei ole erikohustusega isik, kuid kohaldub rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise hoolsusmeetmete rakendamise ja erisubjektile ettenähtud sanktsioonikontrolli kohustus vastavalt RahaPTS-is ja RSanS-is sätestatule.	dokumentatsiooni osakapitali suurendamiseks, millega soovitakse uus osanik kaasata. Mõlema näite puhul advokaadi käitumisvariandid samad, nagu eelmises punktis².
• kliendi õigusliku olukorra hindamine, • kliendi huvides õigusdokumendi koostamine, • muu õigusnõustamine ja muud õigusteenused NB! Tegevused, mis ei lange RahaPTS § 2 lg 2 alla ega ole ka kliendi kaitsmine või esindamine kohtu-, vaide-, või muus sellises menetluses ega kliendi nõustamine menetluse alustamise või vältimise küsimuses.	Saab rakendada lihtsustatud korda. Advokaat ei ole kohustatud isik RahaPTS mõttes ega erikohustusega isik RSanS mõttes, seega ei pea olema advokaadibüroos eespool viidatud täiemahulisi sisemisi protseduurireegleid ja hoolsusmeetmete rakendamise süsteeme. Rakendub üldine lihtne sanktsioonikontroll: Advokaat peab tagama, et tema tegevus ei riku kehtivaid rahvusvahelisi sanktsioone. Kontrolli tuleb läbi viia avalikult kättesaadavate ja usaldusväärsete allikate alusel³. Sanktsioone rikkuvaid tehinguid advokaat ei nõusta ja vastavat ülesannet ka ei võta. Kontrollida tuleb, kas isik (sh klient, tema esindaja või tegelik kasusaaja) on finants- või rahvusvahelise sanktsiooni subjekt või kas kavandatava teenuse osutamine võib olla muul viisil rahvusvahelise sanktsiooniga piiratud.	1. Advokaat võtab vastu RÕS § 4 lg 3 p 8 või 9 ülesande ja abistab klienti pärimisõiguslikes küsimustes kohtuväliselt. 2. Klient palub õigusabi sõiduauto ostmiseks ja selleks vajaliku liisingulepingu sõlmimisega seondult. 3. Klient palub selgitada Eestis kehtivaid norme, kuidas käib kinnisasja ostmine või osaühingu osade võõrandamine (kuid ei palu abi konkreetseks tehinguks).

² Piiritlemise abistavad näited, kas ülesanne läheb RahaPTS § 2 lg 2 loetelu alla, on esitatud lisas 2.

³ Nt [Euroopa Liidu sanktsioonikaart](#)

	Kui advokaadil tekib kahtlus, et isik on finantssanktsiooni subjekt või teenuse osutamine võib olla rahvusvahelise sanktsiooniga piiratud, peab ta kohaldama finantssanktsiooni. Advokaat peab hankima lisateavet, et kindlaks teha, kas teenuse osutamine rikub finantssanktsiooni. Kui advokaat tuvastab, et isik on finantssanktsiooni subjekt või teenus rikub finantssanktsiooni, või kui lisateave ei võimalda seda kindlaks teha, peab advokaat kohaldama finantssanktsiooni ja teavitama sellest viivitamata Rahapesu Andmebürood⁴.	
Advokaadi ülesandeks on kliendi kaitsmine või esindamine kohtu-, vaide-, või muus sellises menetluses ega kliendi nõustamine menetluse alustamise või vältimise küsimuses	Saab rakendada lihtsustatud korda. Hooldusmeetmete rakendamine ega sanktsioonikontroll ei ole nõutavad.	1. Advokaat võtab vastu ülesande RÕS § 4 lg 3 p 1-7 sätestatud riigi õigusabi osutamiseks kohtus. 2. Advokaat võtab vastu n-ö lepingulise kliendi ülesande esindamiseks kohtuasjas. 3. Advokaat võtab vastu n-ö lepingulise kliendi ülesande maksumenetluses ja vaidleb maksuametiga kliendi maksukohustuse üle, asi ei jõua kohtusse. 4. Advokaat võtab vastu ülesande analüüsida kliendi tehtud toiminguid ja anda hinnang, kas klient on rikkunud seadust ning kuidas viia

⁴ Teadete esitamise osas vt lähemalt <https://fiu.ee/saada-teade>

		oma tegevus seadusega kooskõlla, et vältida väärteomenetluse alustamist. 5. Advokaat esindab klienti tsiviilkohtuasjas, pooled saavutavad kokkuleppe, mille sisu väljub menetletava kohtuasja raamest. Asjast kasvab välja tehingunõustamine, näiteks pooled ja menetlusväline isik kavandavad kinnisasja tehingut, millega kolmas isik ostab kinnistu ning kohtuasja pooled lõpetavad vaidluse. Advokaat sellisel juhul saab teha toiminguid üksnes kohtuasja lõpetamise raames (nt. menetluse lõpetamise taotlus), kuid kinnisasja müügiga seotud nõustamise osas (a) kas keeldub (kuna on RahaPTS § 2 lg 2 mõistes tehing) või (b) enne ülesande võtmist võtab vastu uued tavapärased protseduurireeglid ja rakendab need büroos ning teavitab sellest advokatuuri, seejärel kohaldab hoolsusmeetmeid vastavalt seadustele ja oma uutele sisedokumentidele.
--	--	---